

Hyvän harjoittelun ABC

**Opas kulttuurituotannon
työharjoitteluun**

Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö
TAKU ry

taku@taku.fi
www.taku.fi

TAKU

Tämä opas on koottu vuonna 2020 ja viittaukset työn tekemiseen liittyvät vuonna 2020 voimassa olevaan lainsäädäntöön. Lisätietoa ja ohjeen ajantasaisen lainsäädännön tarkistamiseksi löydät oppaan lopusta liitteistä.

Sisällysluettelo

Työharjoittelu on oppimista varten.....	4
Työharjoittelun tarkoitus.....	7
Työharjoittelupaikan hakeminen.....	8
Harjoitteluohjaajan rooli	10
Työtehtävät ja työskentelyn luonne.....	12
Tekijänoikeus	16
Työaika	17
Ongelmatilanteet työharjoittelussa	23
Työharjoittelun dokumentit	24
Tarkistuslista	26
Liitteet	29

Työharjoittelu on oppimista varten

Kulttuurituottajan työssä ja alalle valmistavissa korkeakouluharjoitteluissa voi tulla vastaan tilanteita, jotka ovat tapahtumatuotannoissa tavallisia mutta työelämässä yleensä poikkeuksellisia. Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö TAKU haluaa vastata muun muassa näihin erityisiin kysymyksiin kulttuurituottajiksi suuntaavien opiskelijoiden harjoitteluita koskevalla oppaallaan.

Oppaan taustalla on Tuulia Ahokkaan vuonna 2019 TAKULle tekemä opinnäytetyö *Kulttuurituotannon opiskelijoiden oikeuksien toteutuminen työharjoitteluissa*, johon voi tutustua Humanistisen ammattikorkeakoulun opinnäytetyöt -kokoelmassa, Theseus-tietokannassa. Opinnäyte käsittelee opiskelijoiden asemaa työharjoittelijoina, ja se tuo esille työharjoitteluiden suorittamiseen liittyviä kehittämiskohteita. Tutkielmassa selvitettiin opiskelijoiden oikeuksien toteutumista kulttuurituotannon työharjoitteluissa kyselyllä, johon vastasi 130 kulttuurituotannon opiskelijaa tai lähivuosina valmistunutta kulttuurituottajaa eri oppilaitoksista ympäri Suomen. Kyselyä täydennettiin myös kolmen kulttuurituotannon opiskelijan teemahaastattelulla.

Kiitän lämpimästi Tuulias ansiokkaasta opinnäytetyöstä ja erinomaisesta yhteistyöstä TAKUn kanssa sekä tämän oppaan suunnittelusta ja kokoamisesta. On ollut ilo toimittaa ja kanssakirjoittaa opasta kulttuurituotannon harjoitteluihin. Kiitos myös Tuire Torvelalle, Akavan Erityisalojen lakimiehelle oppaan tarkastamisesta lain näkökulmasta sekä tekstiä eri vaiheissa kommentoineille: Leena Björkqvist, Rosa Frauenknecht, Gurmman Saini, Henna Salo sekä TAKUn toimiston kollegat Mari, Nea ja Vilja.

Opas tarjoaa vinkkejä hyvän työharjoittelun suunnitteluun ja toteuttamiseen harjoittelijan näkökulmasta. Oppaassa avataan työharjoitteluiden luonnetta ja työturvallisuuteen ja palkkaan liittyviä kysymyksiä, kerrataan tekijänoikeuskysymyksiä ja työaikalakia kulttuuri- ja tapahtumatuotannon näkökulmasta. Se tarjoaa apua harjoittelusopimuksen laatimiseen, neuvoo toimintatavat, jos vastaan tulee ristiriitaitilanteita työharjoittelussa ja ohjaa lisätiedon pariin. Lisäksi oppaassa on liitteenä sopimusmallit työharjoittelusopimukseen ja työsopimukseen.

Toivon harjoitteluun hakeutuvien opiskelijoiden lisäksi myös oppilaitosten harjoitteluvastaavien ja työharjoittelua tarjoavien organisaatioiden tarttuvan oppaaseemme sekä kiinnostävän huomiota reilun työharjoittelun reunaehtoihin. Olisi hienoa, jos opas myös innoittaisi organisaatiot entistä paremmin mukaan hyvien harjoittelukäytäntöjen vahvistamiseen. Työharjoittelun tarkoitus on tukea opiskelijaa ammatillisen kasvamisen tiellä kohti alan asiantuntijuutta.

Sini Myllyniemi
järjestökoordinaattori, TAKU ry

"Lähde työharjoitteluun uteliaain mielin ja tietoisena omista oppimistavoitteitasi! Perehdy, analysoi, keskustele ja verkostoidu aktiivisesti. Jokainen työtehtävä on arvokas osa kokonaisuutta, jonka ymmärtäminen palkitsee ja vie eteenpäin."

*Leena Björkqvist
Tutkintovastaava, lehtori, FM,
Kulttuurituotannon tutkinto-ohjelma,
Metropolia Ammattikorkeakoulu*

"Työharjoittelu tarjoaa organisaatiolle erinomaisen mahdollisuuden uusien näkökulmien omaksumiselle ja toimintatapojen kehittämiseksi. Alan käytäntöihin tottumattoman tuoreet näkemykset ja oivallukset auttavat parhaimmillaan organisaatiota toimimaan paremmin. Tämä vaatii luottamusta sekä haasteiden asettamista molemmille harjoittelun osapuolille."

*Piia Lääveri
Vastaava tuottaja,
Ruisrock*

Työharjoittelun tarkoitus

Työharjoitteluiden tarkoituksena on antaa opiskelijalle mahdollisuus hyödyntää opinnoissa saatua teoriatietoa oikeissa työtehtävissä. Työharjoittelussa:

1. Kehität aiempaa osaamistasi ja opit uusia taitoja.
2. Tutustut kulttuurituotannon alan käytäntöihin ja kerrytät asiantuntemustasi ollessasi vuorovaikutuksessa alan ammattilaisten kanssa.

Etsi työharjoittelupaikkoja toimialoilta, jotka kiinnostavat sinua ja joissa voisit nähdä itseäsi töissä tulevaisuudessa. Kannattaa ennakkoluulottomasti kokeilla erilaisia paikkoja, jos oma suuntasi ei ole vielä selkeä. Oman näköinen työ voi löytyä yllättävästäkin paikasta. Työharjoittelut ovat myös hyvä väylä ammatillisten kontaktien luomiselle eli verkostoitumiselle. Harjoittelupaikan valinnalla voit vaikuttaa, mille toimialalle erikoistut.

Suoritettujen työharjoitteluiden kautta sinulle kertyy valmiuksia toimia kulttuurituottajana.

"Harjoittelut ovat oppimisen kannalta koko opiskelun ehdoton kohokohta."

"Harjoittelussa opin enemmän uusia asioita, kuin monilla kursseilla yhteensä."

Työharjoittelupaikan hakeminen

Harjoittelupaikan hakemiseen pätevät samat neuvot kuin muuhunkin työnhakuun. Harjoittelupaikka voi löytyä esimerkiksi korkeakoulusi kautta, rekrytointisivustoilta tai sosiaalisesta mediasta seuraamalla organisaatioiden omia sivuja ja aihetunnisteita #harjoittelija ja #rekrytointi. Hyödynnä myös omat verkostosi kysymällä vinkkejä hyvistä harjoittelupaikoista. Kiinnostavia tärppejä voit saada myös opiskelukavereiltasi ja muilta kontakteiltasi tai kertomalla harjoittelupaikan etsinnästä omilla sosiaalisen median sivuillasi.

Voit myös tiedustella mahdollisuutta harjoitteluun suoraan sinua kiinnostavalta organisaatiolta ja lähettää avoimen hakemuksen. Piilossa olevia harjoittelupaikkoja kannattaa etsiä hyvissä ajoin ennen toivottua harjoittelua. Moni työnantaja on kiinnostunut tarjoamaan harjoittelua, mutta aikaa harjoittelijan ohjaamiseen tai budjettia harjoittelijan palkkaan ei aina ole käytettävissä parin kuukauden varoitusajalla.

Hakemusta varten etsi tietoa harjoittelupaikkaa tarjoavasta yrityksestä tai organisaatiosta sekä sen tarjoamasta harjoittelijan toimenkuvasta. Peilaa etsimääsi tietoa omiin tavoitteisiisi. Rääätälöi hakemus ja CV soveltuvaksi kyseiselle organisaatiolle. Kerro hakemukses-

sasi, minkälaista osaamista sinä tarjoat sekä millaisia tehtäviä toivot harjoittelupaikan tarjoavan sinulle. Jos tunnistat organisaatiolta tarpeen, jonka voisit osaamisellasi harjoittelussa täyttää, ehdota rohkeasti tehtävää itsellesi. Muista mainita myös harjoittelun kesto.

Hyvä ansioluettelo eli CV

Rekrytoija saattaa tehdä ensimmäisen karsinnan CV:n perusteella, joten siinä pitää olla kaikki haettavan paikan kannalta olennainen tieto.

Mieti millaisia työtehtäviä varten olet CV:tä kokoamassa, mitä haluat korostaa ja mikä ei ole tehtävän kannalta olennaista sisältöä. Voit koota omaan käyttöösi master CV:n, jossa on kaikki osaamisesi ja kokemuksesi. Master CV:stä voit poimia haettavan paikan kannalta kiinnostavat nostot räätälöityyn CV:hen.

CV:n sopiva pituus on 1–2 sivua. Voit hyödyntää esimerkiksi Canvan muokattavia CV-pohjia ja hakea ideoita osaamisesi sanoittamiseen verkosta. Järjestä CV lukusuunnan mukaan, tärkein ylös ja vasemmalle ja vähemmän tärkeä alas oikealle. Visuaalisuutta tärkeämpää CV:ssä on kuitenkin sisältö!

**ETUNIMI
SUKUNIMI**

(Titteli/slogan)

PROFIILI

Kokonaiskuva sinusta parilla virkkeellä: keskeinen osaamisesi, taidot, kokemuksesi ja työskentelytapasi. Tuo esiin rohkeasti persoonallisuutesi.

YHTEYSTIEDOT

puhelin + (358) 000 000 0000
sähköposti nimi@email.com
osoite Katuosoite, Kaupunki

SOSIAALINEN MEDIA

in linkedin.com/nimi
f facebook.com/nimi
t @käyttäjänimi
i @käyttäjänimi

SUOSITTELIJA

Etunimi Sukunimi Titteli
nimi@email.com
+ (358) 000 000 0000

KOKEMUS

- 2020** **Organisaatio • tehtävänimike**
06–
• Työn sisältämät tehtävät ja vastuut
• Erityisiä saavutuksia tai onnistumisia:
Konkreettisia esimerkkejä, numeroita, käynnistitkö/kehititkö jotain.
- 2020** **Organisaatio • korkeakouluharjoittelija**
01–05/
4 kk.
• Projektin suunnittelu, toteutus ja viestintä
• Julkaisusuunnitelma sosiaaliseen mediaan, jonka ansiosta seuraajamäärä kasvoi 100 %

KOULUTUS

- 2020** **Muu koulutus/kurssi**
Opintojen aihe ja laajuus, esimerkiksi vaihto-opinnot
- 2019–2022** **Esimerkkikorkeakoulu • tutkinto**
Koulutusohjelma/pääaine, sivuaineet, opinnäytetyön aihe
- (2019)** **Esimerkkilukio • ylioppilas**

TAIDOT

Kieli

Suullinen ja kirjallinen osaaminen. Voit käyttää apuna esimerkiksi Europassin ohjeita.

Tieto- ja viestintäteknikka

Eli ICT-taidot. Listaa tehtävän kannalta mielenkiintoiset ohjelmistokokonaisuudet esimerkiksi Office ja Adobe.

OSAAMINEN

Kokemukseen voi sisältyä esimerkiksi vapaaehtoistyö, järjestöaktiivisuus, luotamustoimet ja tietenkin harjoittelut. Voit käyttää myös otsikoita työkokemus, valikoitu työkokemus tai esimerkiksi tehtävän kannalta olennainen kokemus.

Listaa kokemuksesi aikajärjestyksessä uusimmasta vanhimpaan. Pyri kuvailemaan osaamisesi saman kaltaisilla käsitteillä, kuin työpaikkailmoituksessa. Voit hyödyntää myös osaamisesi konkretisoimisessa numeroita. On eri asia järjestää tilaisuutta 100:lle osallistujalle kuin 1 000:lle.

Kirjaa koulutusohjelmiasi/pääaineinesi, mahdolliset sivuaineet ja mahdollinen opinnäytetyön aihe. Yksittäiset kurssit voivat olla myös suuri etu ja sopia haettavaan paikkaan. Mainitse myös arvioitu valmistumisaikasi.

Erityisosaamistasi voit kuvata myös graafisesti. Lisäksi kannattaa nostaa esiin harrastukset, jotka ovat tehtävän kannalta mielenkiintoisia.

Suosittelijana voi toimia esimerkiksi esihenkilö tai opinnäytteen ohjaaja. Suosittelijoita voi olla CV:ssä useampi. Muista kysyä suosittelijalta lupa lisätä hänen yhteystietonsa. Voit myös poimia tehtävän kannalta hyviä sitaatteja työtodistuksista.

Harjoitteluohjaajan rooli

Työharjoittelupaikassasi sinulle tulee nimetä harjoitteluohjaaja, jolla on velvollisuus perehdyttää sinut ja ohjata sinua työtehtävien suorittamisessa. Harjoitteluohjaajan kuuluu arvioida edistymistäsi ja antaa sinulle kehittävää palautetta niin harjoittelun aikana kuin sen päätyttyä.

Perehdytys

Perehdytys on välttämätöntä uuden työn, toimenkuvan tai tehtävän aloittamisen sekä uusien välineiden tai järjestelmien käyttöön ottamisen yhteydessä. Perehdytyksestä säädetään työturvallisuuslaissa (katso lisää: Työturvallisuuslaki 2002/738, 14§).

Mitä kattavampi perehdytys on, sitä helpompi työympäristössä on toimia. Pyri siis saamaan mahdollisimman kokonaisvaltainen kuva työharjoittelupaikasta ja sen toiminnasta jo ennen varsinaisen työn aloittamista. Esitä kysymyksiä harjoitteluohjaajallesi esimerkiksi oheisen perehdytyksen muistilistan pohjalta.

Perehdytyksen muistilista

- Työharjoittelupaikan tausta, arvot ja tulevaisuuden tavoitteet
- Työharjoittelun keskeisimmät työtehtävät
- Työharjoittelupaikan henkilöstö ja toimenkuvat
- Työharjoittelupaikan tärkeimmät asiakkaat ja yhteistyökumppanit
- Meneillään olevat projektit ja/tai tuotannot sekä niiden aikataulut
- Työharjoittelupaikan toimitilojen esittely, kulkukoodien tai avainten luovutus harjoittelijalle
- Etiketti, esimerkiksi mahdollinen pukukoodi
- Mahdolliset liikesalaisuudet ja salassapitovelvoitussopimuksen allekirjoitus
- Harjoittelijalle varattu työpiste, työvälineet, tarvittavien järjestelmien tunnukset ja käyttöoikeudet
- Harjoittelijan työtehtävät ja harjoitteluun liittyvät aikataulut
- Työajat, mahdollinen liukuma ja tauot sekä mahdolliset matkustuskäytännöt
- Miten toimitaan sairaustapauksien tai muiden poissaolojen suhteen
- Ohjeistus uusien järjestelmien ja työvälineiden käyttöön

Ohjaus

Perehdytyksen ohella harjoitteluohjaaja kertoo, mitä työtehtäviä suoritat tai missä työtehtävissä avustat. Pyydä aina tarvittaessa apua harjoitteluohjaajaltasi. Olet työharjoittelussa oppimassa, joten sinun ei tarvitse osata kaikkea heti. Myös lain mukaan harjoitteluohjaajasi on velvoitettu antamaan sinulle lisäohjeistusta ja -opetusta tarvittaessa (katso lisää: Työturvallisuuslaki 2002/738, 14§).

Käy harjoitteluohjaajan kanssa läpi työtehtäviä sekä niiden aikataulut ja määräajat. Selvitä, kannattaako asioita tehdä tietyllä tavalla tai tietyssä järjestyksessä ja miten eri vaiheet vaikuttavat toisiinsa. Näin syvennät asiantuntemustasi, saat käsityksen työskentelyn tärkeysjärjestyksestä ja prosessista, eli palasista muodostuvasta työkokonaisuudesta.

Harjoitteluohjaajasi on vastuussa työskentelystäsi ja harjoittelijana suoritettujen työtehtävien lopputuloksesta.

"Kehityskeskustelu-tyyppinen tilaisuus osoittaa, että [työpaikalla] on kiinnostusta kuulla mitä voidaan tehdä paremmin ja he voivat kertoa, missä voi litset kehittyä."

Kehittymisen seuranta ja palaute

Pyydä aktiivisesti palautetta suoritetuista työtehtävistä ja toiminnastasi työpaikalla. Keskustelkaa harjoitteluohjaajan kanssa siitä, mitkä asiat tuntuvat sinusta luontevilta ja mitkä puolestaan ovat sinulle vielä haastavia. Varatkaa myös aikaa laajemmille palautekeskusteluille harjoittelun puolivälissä (välipalaute) ja sen päätyttyä. Välipalautekeskustelun kautta saat paremman käsityksen kehitymisestäsi. Voit tarvittaessa myös suunnitella harjoittelun sisältöä uudestaan ja esimerkiksi laskea tai nostaa työtehtävien vaativuustasoa.

"Aina kun menee uuteen työhön, on hyvä olla perehdytys, vaikka olisikin tuttua hommaa. Käytännöt saattavat olla erilaisia eri paikoissa. Rinnalla saa olla aika hyvänkin aikaa, tulee kuitenkin paljon kysymyksiä ja uusia järjestelmiä. -- Kädestä pitäenkin voi näyttää miten homma hoituu. Käydä yhdessä läpi mitä ongelmia tai muita tilanteita voi tulla. Harjoittelijana oppii, kun joku selittää mitä tehdään. Ja aina pitäisi voida kysyä neuvoa."

Työtehtävät ja työskentelyn luonne

Suunnitelkaa työharjoittelun sisältöä yhdessä harjoitteluohjaajasi kanssa ennen harjoittelun aloittamista. Käykää läpi, mitä jo osaat, missä tahtoisit kehittyä ja mitä uutta haluaisit oppia. Sopikaa tämän jälkeen keskeisimmistä työtehtävistäsi tai toimenkuvastasi. Työtehtäväsi on suhteutettava koulutuksesi vaiheeseen, omiin tavoitteisiisi sekä aiempaan kokemukseesi. Työtehtävien on liityttävä ensisijaisesti kulttuurituotannon koulutukseen ja edistettävä ammatillista kehittymistä.

Parhaimmillaan harjoittelun työtehtävät koostuvat selkeästä kokonaisuudesta tai sen osasta. Kokonaisuus voi olla esimerkiksi projekti, kehitystyö, tapahtuma tai tuotanto. Harjoittelun mittaiseksi kokonaisuudeksi rajattavan työtehtävän etenemistä ja onnistumista on helppo arvioida ja käyttää esimerkkinä osaamisestasi myöhemmin työnhaussa.

Harjoitteluohjaajalla on työnjohto- eli direktio-oikeus, mikä tarkoittaa, että hän voi antaa sinulle myös sovituista työtehtävistä poikkeavia toimeksiantoja. Työharjoittelusi pitäisi kuitenkin pääosin sisältää ennalta sovittujen työtehtävien suorittamista.

Työharjoittelussa oppimista edistävät sopivan haastavat työtehtävät. Harjoittelun ei kuitenkaan ole tarkoitus ylikuormittaa sinua, ja esimerkiksi työajan pitää riittää työtehtävien opetteluun sekä tehtävien suorittamiseen. Liian helpot työtehtävät eivät puolestaan edistä uuden oppimista tai ammattitaidon kehittymistä.

Työharjoittelun suunnittelu

Työharjoittelun suunnittelussa opiskelijan omat oppimistavoitteet ovat aina tärkein asia. Pohtiessasi oppimistavoitteitasi vertaile osaamistasi, aiempaa kokemustasi ja sitä minkä huomaat kaipaavan kehittämistä.

Työharjoitteluun suunniteltuja työtehtäviä ja oppimistavoitteita on hyvä käydä läpi ja peilata toisiinsa kolmella tasolla: omatoimisesti, korkeakoulun harjoittelusta vastaavan tahon ja harjoitteluohjaajan kanssa. Myös välipalautteen yhteydessä on hyvä verrata omia oppimistavoitteita ja toteutuneita sekä tulevia työtehtäviä.

	Osaaminen	Aiempi kokemus	Kehitettävää	Oppimistavoitteet
Minä	<i>Mitä jo osaat ja missä olet hyvä? Anna konkreettisia esimerkkejä.</i>	<i>Aiempi työkokemus, kokemus luottamustehtävistä tai harrastuksista sekä aiemmat tutkinnot tai muu koulutus.</i>	<i>Mitä et vielä hallitse tai mitkä asiat tuntuvat haastavilta?</i>	<i>Missä tahdot kehittyä, mitä uutta tahdot oppia? Mieti varalle useampi tavoite.</i>
Tutkinnon vaihe	<i>Monesko lukuvuosi?</i>			
Oppilaitoksen tavoitteet suoritettavalle työharjoittelujaksolle tai harjoittelun teema	<i>Selvitä oppilaitokselta kyseisen harjoittelujakson tavoitteet. Oppilaitoksesi työharjoittelujaksot saattavat olla teemoitettuja, esim. liiketalouden tai markkinoinnin työharjoittelu.</i>			
Harjoittelujakson suunniteltu kesto	<p>alkamis- ja päättymispäivä: työtunnit yhteensä:</p> <p><i>Oppilaitos määrittelee työharjoittelujaksolle usein tietyn opintopistemäärän. Selvitä, kuinka monta tuntia opintopistemäärä vastaa (yleensä 1 opintopiste vastaa 27 työtuntia). Työharjoittelujakson pituus määrittyy tällöin harjoittelun opintopisteiden mukaisen kokonaistuntimäärän arvioidun toteutumisen mukaan.</i></p> <p><i>Palkallisessa harjoittelussa työtunteja voi olla enemmän ja harjoittelu pidempi, kuin harjoittelusta saatavien opintopisteiden kokonaistuntimäärä.</i></p>			
Suunnitellut keskeiset työtehtävät tai toimenkuva	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. ... <p><i>Työtehtävien tulee ensisijaisesti palvella opiskelijan oppimistavoitteiden toteutumista. Lisäksi työtehtävien tulee liittyä oppilaitoksen määrittelemiin työharjoittelujakson tavoitteisiin.</i></p> <p><i>Työtehtävien vaativuustasoon vaikuttavat myös opiskelijan aiempi kokemus, valmiudet ja osaaminen sekä työharjoittelun palkkisuus tai palkattomuus.</i></p>			

Palkattomat työharjoittelut

Työharjoittelusta kuuluu maksaa korvaus aina, kun työ on itsenäistä ja vastuullista tai kun se tuottaa jotain merkittävää työpaikalle. Palkka on perusteltua, kun työpanoksesi on keskeisessä roolissa työpaikan tulosten kannalta.

Palkattomien työharjoitteluiden tulee olla luonteeltaan työympäristöön tutustumista, johon ei kuulu vaikeita itsenäisesti suoritettavia tehtäviä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että olisit työharjoittelussa katsomassa vierestä harjoitteluohjaajasi työskentelyä tai pelkkänä kahvinkeitäjänä. Palkattomassa harjoittelussa voit suorittaa johonkin tuotantokokonaisuuteen tai projektiin oleellisesti liittyviä avustavia tehtäviä, mutta työtehtäväsi eivät saa vaativuudeltaan vastata palkattujen työntekijöiden tehtäviä. Vastuu työn kokonaisuudesta ja lopputuloksesta on harjoitteluohjaajalla.

Koska palkattomassa työharjoittelussa ei synny työsuhdetta, jää harjoittelija työlainsäädännön ja mahdollisen harjoittelupaikassa noudatettavan työehtosopimuksen suojan ulkopuolelle. Myös harjoittelijan vakuutus esimerkiksi työtapaturman sattuessa saattaa olla riittämätön, jos korkeakoulu ei ole vakuuttanut opiskelijaa työharjoittelun ajaksi. Myös jos harjoittelun pituus ja työtuntien arvioitu kokonaismäärä ylittävät harjoittelusta saatavien opintopisteiden työtunteja vastaavan määrän, tulisi harjoittelusta saada palkkaa.

Harjoittelijan erityisen heikon aseman vuoksi TAKU ei suosittele palkattomia työharjoitteluita. Mikäli palkaton työharjoittelu kuitenkin suoritetaan, tulisi harjoittelu ajoittaa opintojen alkuun lyhyenä alan työelämään tutustumisena, jonka aikana voi luoda uusia kontakteja.

Palkalliset työharjoittelut

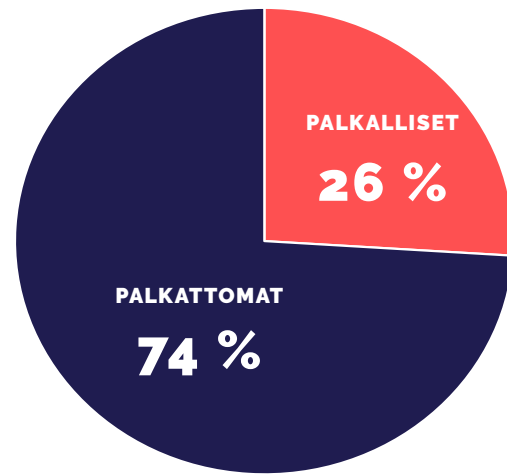
Palkallinen työharjoittelu muodostaa työsuhteen ja on myös tehtäviltään enemmän ansiotyön kaltainen. Kun työ tehdään työsuhteessa, kuuluu työharjoittelusta maksaa korvaus. Työsuhde syntyy, kun työtä tehdään työnantajan johdon ja valvonnan alaisena vastiketta vastaan.

Palkallisessa harjoittelussa harjoittelijaa koskevat työlainsäädäntö, mahdollinen harjoittelupaikan työehtosopimus ja harjoittelijan työsopimus. Voit ottaa haltuun suurempia tuotantokokonaisuuksia, ja työtehtäväsi voivat vaativuudeltaan olla lähellä työpaikan palkatun henkilökunnan tehtäviä. Kuitenkin myös palkallisissa harjoitteluisa vastuu työskentelystäsi ja työtehtäviesi lopputuloksesta on harjoitteluohjaajalla.

Harjoittelijan palkka

TAKU suosittelee työharjoittelijan palkaksi vähintään työssäoloehdon täyttävää palkkaa, jotta voit harjoittelulla kerryttää oikeuttasi ansiosidonnaiseen työttömyyskorvaukseen. Tarkista oikea summa vuosittain Kelan verkkosivuilta ja tutustu TAKUn vähimmäispalkkasuositukseen myös valmistumisen lähestyessä. Jos teet palkallista työharjoittelua työpaikassa, jossa noudatetaan jotakin työehtosopimusta, palkkasi määräytyy kyseisen työehtosopimuksen mukaan.

Harjoitteluiden jakautuminen palkallisiin ja palkattomiin harjoitteluihin

Kulttuurituotannon opiskelijoiden oikeuksien toteutuminen työharjoittelussa -tutkimus kartoitti palkattomien työharjoitteluiden piirteitä. Kyselyyn osallistuneet 130 vastaajaa olivat yhteensä suorittaneet 423 työharjoittelua. Näistä työharjoittelusta palkattomia oli suurin osa: 74% eli 312 harjoittelua. Kyselyn vastauksista selvisi myös, että palkattomissa työharjoittelussa opiskelijat olivat suorittaneet usein samankaltaisia työtehtäviä kuin palkatut työntekijät ja olleet yksin vastuussa merkittävistä kokonaisuuksista. Työskentely ei ole ollut ainoastaan työympäristöön tutustumista ja avustavien työtehtävien suorittamista. Näissä tapauksissa työharjoittelusta olisi perustellusti pitänyt maksaa harjoittelijalle korvaus.

Tekijänoikeus

Jos luot työpaikalle jotain uutta, kuten oma-peräistä tekstisisältöä, graafista materiaalia tai muuta luovaa sisältöä, huolehdi tekijänoikeuksiasi. Työsi saa tekijänoikeussuojan, kun se ylittää teoskynnyksen. Teos on luovasta prosessista lähtöisin oleva, tekijänsä laatima itsenäinen ja tarpeeksi omaperäinen tuotos.

Sinulla on tekijänoikeudet omaan teokseesi välittömästi teoksen synnyttyä. Tekijänoikeudesta ei siis tarvitse ilmoittaa millekään viralliselle taholle. Ellei työsopimuksessa ole sovittu muuta, työsuhhteessa syntyneen teoksen tekijänoikeus on työntekijällä, kun taas työnantajalla on teokseen normaalin toimintansa määrittelemä käyttöoikeus. Työsopimuksessa on mahdollista luovuttaa tekijänoikeus työnantajalle; tällöin on hyvä myös sopia korvauksesta.

Koska palkattomassa harjoittelussa ei synny työsuhdetta, tulee erikseen sopia, luovuttaako harjoittelija tekijänoikeuden osittain vai kokonaan työharjoittelupaikalle. Jos tekijä luovuttaa oikeudet osittain, on sovittava siitä, mitä oikeuksia luovutetaan ja mitä oikeuksia tekijälle jää. Kun oikeudet annetaan kokonaan työharjoittelupaikalle, on tarpeen sopia myös korvauksesta.

Katso lisää: tekijanoikeus.fi.

Työaika

Kulttuurituotannon työpaikoissa ei aina noudateta säännöllistä työaika. On siis mahdollista, että työharjoittelusi työpäivät ovat eri pituisia. Selvitä ennen työharjoittelua tulevalta harjoitteluohjaajaltasi, mitä työaikamalleja harjoittelussa noudatetaan. Työajan suhteen noudatetaan työaikalakia, solmittua työharjoittelu- tai työsopimusta sekä mahdollisesti harjoittelu- paikassa voimassa olevaa työehtosopimusta.

Palkattomassa työharjoittelussa työaikalaki ei suojaa harjoittelijaa, koska harjoittelija ei ole työsuhteessa. Työsuhteen ehtoina on työn tekeminen johdon ja valvonnan alaisena vastiketta vastaan. Voit käyttää työaikalakia ohje- nuorana siitä, mikä palkattomassa harjoittelussa on kohtuullista.

Harjoittelun työaika suunniteltaessa tulee huomioida harjoittelun suunniteltu kesto: alkamis- ja päättymispäivä sekä harjoittelun työtuntien kokonaismäärä. Koska työharjoitteluille on yleensä määritelty tietty opintopistemäärä oppilaitoksen taholta, pitäisi palkattomissa harjoitteluisissa työtuntien kokonaismäärän vastata määrättyjen opintopisteiden työmäärää.

Yleensä yksi opintopiste vastaa 27:ta tuntia työtä. Palkalliset työharjoittelut voivat olla pidempiä ja ylittää kokonaistyötunneiltaan harjoittelusta saatavat opintopisteet.

Muista itse kirjata toteutuneet työtunnit ja keskustele harjoitteluohjaajasi kanssa, jos työtunnit poikkeavat sovitusta harjoittelun kestosta. Pidä huoli myös sinulle kuuluvista lakisääteisistä tauoista sekä riittävän vuorokausilevon ja viikkolevon toteutumisesta.

Työajalla tarkoitetaan työhön käytettyä aikaa sekä aikaa, jolloin työntekijän on oltava työpäikällä työnantajan käytettävissä. Matkustamiseen käytetty aika ei ole työaika, ellei matka liity työsuoritukseen.

Varallaolo eli aika, jolloin työntekijän on oltava tavoitettavissa töihin kutsumisen varalta, ei myöskään ole työaika. Varallaolo ei saa häiritsevästi vapaa-ajan viettoa. Varallaolo perustuu aina työnantajan ja työntekijän väliseen sopimukseen, ja samalla tulee sopia myös varallaolosta maksettavasta korvauksesta.

Yleistyoaika eli säännöllinen työaika

Työaikalaissa määritellään säännöllisen työajan olevan enintään 8 tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa. TAKUn suosituksessa työsuhteen ehdoista yksityisten kulttuuri- ja taidealan yritysille ja organisaatioille säännöllinen työaika on 7,5 tuntia päivässä ja 37,5 tuntia viikossa.

Liukuva työaika

Säännöllisen työaikaan liittyvä poikkeus, jossa työntekijä voi sopia työnantajan kanssa töihin saapumisen ja töistä lähtemisen liukumisvarasta.

Vuorotyö

Säännöllistä työaika noudattavaa työtä, jossa työvuorot vaihtelevat: työ voi alkaa eri päivinä eri aikaan, eikä työvuoroja tarvitse olla samaa määrää joka viikko. Työvuoroista ja vuorojen vaihtumisesta on sovittava ennakkoon työntekijän kanssa.

Lisätyö

Lisätyö on yli sovittujen työtuntien tehtävää työtä, joka pysyy vielä säännöllisen työajan rajojen sisällä. Jos esimerkiksi työpaikalla on käytäntönä tehdä 7-tuntisia päiviä ja työntekijää pyydetään tekemään poikkeuksellisesti kahdeksan tunnin työpäivä, kyse on lisätyöstä.

Lisätyön tekeminen on vapaaehtoista, ja lisätyöstä saa kieltäytyä, ellei työsopimuksessa ole sovittu suostumuksesta lisätöihin. Palkallisissa työharjoitteluissa lisätyöstä maksetaan normaalia palkkaa vastaava korvaus tai se voidaan korvata vapaa-aikana säännöllisenä työaikana.

Ylityö

Ylityö on säännöllisen työajan enimmäisrajat – 8 tuntia vuorokaudessa tai 40 tuntia viikossa – ylittävää työtä. Ylityö on vapaaehtoista. Ylityö edellyttää työnantajan aloitetta ja työntekijän suostumusta. Työntekijän työaika ylityö mukaan lukien ei saa ylittää keskimäärin 48:aa tuntia viikossa neljän kuukauden ajanjakson aikana.

Palkallisissa työharjoitteluista ylityöstä kuuluu maksaa ylityökorvausta tai korvata ylityö vapaa-aikana säännöllisenä työaikana. Rahallinen korvaus vuorokautisesta ylityöstä on 50 %

korkeampi palkka kahdelta ensimmäiseltä ylityötunnilta ja 100 % korkeampi palkka seuraavilta ylityötunneilta. Viikoittaisesta ylityöstä korvaus on 50 % korotettu palkka.

Jaksotyöaika

Jaksotyöaika on poikkeuksellinen työaikamalli, jota noudatetaan esimerkiksi kulttuuripalveluissa, toimituksellisessa tv- ja radiotyössä sekä näihin kuuluvan verkkosisällön tuottamisessa sekä elokuvatuotannoissa. Jaksotyössä työaikaä käsitellään nimensä mukaan jaksoissa. Kahden viikon jaksossa työtunteja saa kertyä enintään 80 tuntia ja kolmen viikon jaksossa 120 tuntia. Päiväkohtaisia tai viikoittaisia ylityötunteja ei siis lasketa. Jaksotyöaikaä noudattaessa ensimmäisellä viikolla voidaan tehdä esimerkiksi 50 tuntia ja seuraavalla 30 tuntia työtä. Ylityöstä on kyse vasta silloin, jos työaika ylittää kahden viikon aikana 80 tuntia tai kolmen viikon aikana 120 tuntia.

Jaksotyötä voidaan tehdä myös kahtena kolmen viikon jaksona ja kolmena kahden viikon jaksona. Silloin työtä saa kertyä yhteensä enintään 240 tuntia – ei kuitenkaan yli 88 tuntia kahden viikon aikana tai yli 128 tuntia kolmen viikon aikana. Jaksotyö saa sisältää myös yötyötä eli kello 23–06 välillä tehtävää työtä.

Päivittäiset tauot

Jos työpäivän kesto on yli kuusi tuntia, työntekijällä on oikeus tunnin mittaiseen taukoon, jolloin hän saa poistua työpaikalta. Yleinen ja hyväksyttävä käytäntö on myös sopia puolen tunnin mittaisesta tauosta. Tätä taukoa ei lasketa kuuluvaksi työaikaan.

Kuuden tunnin ylittävässä jaksotai vuoro-työssä työntekijällä on oikeus puolen tunnin taukoon tai hänellä tulee olla mahdollisuus ruokailu-työpaikalla. Jos työpäivän pituus on 10 tuntia tai enemmän, työntekijällä on oikeus pitää lisäksi puolen tunnin tauko kahdeksan tunnin jälkeen. Tämä tauko ei ole työaikaä.

Työaikaan kuuluvia taukoja ovat niin sanotut kahvitauot, jotka ovat 10–15 minuutin pituisia lepotaukoja. Työaikaan kuuluvat tauot perustuvat joko työehtosopimukseen, jos niistä on määrätty työpaikalla sovellettavassa työehtosopimuksessa tai työpaikan käytäntöön.

Vuorokausilepo

Vuorokausilevolla tarkoitetaan keskeytymätöntä lepoaikaä työvuorojen välissä. Säännöllistä työaikaä noudattaessa vuorokausilevon kuuluu olla vähintään 11 tuntia ja jaksotyötä noudattaessa vähintään 9 tuntia. Liukuvaa työaikaä sovellettaessa voidaan vuorokausi-

lepo työntekijän aloitteesta lyhentää 7 tuntiin. Kausiluontoisesti tehtävässä työssä ennalta arvaamattoman ruuhkahuipun hoitamiseksi lepoaika voidaan lyhentää 5 tuntiin enintään kolmen peräkkäisen vuorokausilevon aikana kerrallaan. Lyhennetty vuorokausilepo täytyy korvata seuraavan vuorokausilevon yhteydessä tai viimeistään 14 vuorokauden sisällä.

Viikkolepo

Viikkolepoa pitäisi kertyä vähintään 35 tuntia per viikko. Viikkolepo on suositeltavaa liittää sunnuntain yhteyteen. Viikkolevon tulee olla yhtäjaksoista. Viikkolepoa voidaan lyhentää, jos työnantaja tarvitsee toimintansa jatkuvuuden ylläpitämiseksi työntekijää tilapäisesti töihin tämän lepoaikana tai jos työn tekninen laatu tai työn järjestelyyn liittyvät syyt eivät mahdollista työntekijän vapauttamista työstä. Lyhennetty viikkolepo kuuluu korvata vapaa-ajalla säännöllisenä työaikana mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 3 kuukauden kuluessa.

Pyhäpäivinä työskentely on sallittua työntekijän suostumuksella tai jos siitä on maininta työharjoittelu- tai työsopimuksessa. Palkallisissa harjoitteluissa pyhäpäivinä tehtävästä työstä kuuluu maksaa 100 % korotettu palkka. (Katso lisää, Työaikalaki 2019/872.)

Kuva: © LIFT 2018

"Tällä alalla tehdään töitä silloin kun niitä on, vuorokauden aikaan ja tunteihin katsomatta. Levätään silloin kun töitä ei ole. Itselle tämä on sopiva tapa työskennellä, mutta uskon ettei sovi kaikille."

Erään opiskelijan näkemys kulttuurituotannon alasta

"Jonain päivänä on hiljaisempaa, ja töitä voi tehdä etänä. Sitten kun tapah-tuma on päällä, niin ne työpäivät ovat 20 tuntisia. Ei työaikaa pysty suhteuttamaan, että tehdään viikossa vain 40 tuntia. Sitä työtä tehdään, kun sitä on. Et voi olla niin, että sanot vain lähteväsi työpaikalta, saadaksesi 10 tuntia lepoa. Se ei vain toimi."

Erään opiskelijan näkemys tapahtumatuotannoista

Työmatkat

Jos työharjoitteluun kuuluu tilapäistä matkustamista eli työmatkoja, noudatetaan samoja päivärahan ja matkakorvausten sekä matkustamiseen liittyvän työajan käytäntöjä kuin muilla työntekijöillä. Jos matka-ajan korvaamisesta ei ole erikseen sovittu, kun työntekijä matkustaa säännöllisen työajan ulkopuolella työtehtävien hoitamisen vuoksi, TAKU suosittelee, että matka-aika korvataan joko tuntipalkalla jokaiselta matkustamiseen käytetyltä tunnilta tai vastavalla vapaalla säännöllisenä työaikana.

Lomat

Palkallisesta työharjoittelusta kertyy vuosilomaa 2 arkipäivää jokaiselta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta. Kun työsuhde on kestänyt vähintään vuoden, lomaa kertyy 2,5 arkipäivää kuukaudelta. Täysi lomanmääräytymiskuukausi on yleensä kalenterikuukausi, jolloin työpäiviä on ollut vähintään 14. Jos työsopimuksesi ei mahdollista kuukausittain näin monta työssäolopäivää, luetaan lomanmääräytymiskuukaudeksi kalenterikuukausi, jolloin olet tehnyt vähintään 35 työtuntia. Näitä sääntöjä ei sovelleta rinnakkain tai lomittain eri kuukausina.

Työharjoittelun aikana kertyneet lomapäivät voidaan pitää harjoittelujakson aikana tai ne maksetaan rahana eli lomakorvauksena työsuhteen päätyttyä. Sovi lomien ajankohdasta tai korvaamisesta työnantajasi kanssa. Jos harjoittelupaikassa noudatetaan jotakin työehtosopimusta, sinulla on sen mukainen oikeus vuosilomapalkan lisäksi loman ajalta maksettavaan lomarahaan. Lomarahan maksamisesta voidaan sopia myös työsopimuksessa. Tavallisesti lomarahan määrä on puolet loma-ajan palkan määrästä.

Ongelmatilanteet työharjoittelussa

Jos työpaikalla tulee harjoittelun aikana ristiriitilanteita, ne kannattaa pyrkiä selvittämään harjoitteluohjaajan ja tarvittaessa oman oppilaitoksen harjoitteluvastaavan kanssa. Työsuhteen ehtoihin liittyvissä erimielisyyksissä saat neuvoja omasta ammattijärjestöstä tai työpaikan luottamushenkilöltä. Avoin ja toisia kunnioittava kommunikointi yhdistettynä omista rajoista kiinni pitämiseen on paras keino ehkäistä ristiriitoja työpaikalla.

Häirintää on yleisen hyvän tavan vastainen toiminta, josta voi olla vaaraa tai haittaa turvallisuudelle tai terveydelle ja se haittaa työn tekemistä. Häirintä voi ilmetä esimerkiksi asiattomina vihjailuina tai loukkaavana käytöksenä sanoin, teoin tai asentein, jotka kohdistuvat ikään, sukupuoleen, ihonväriin, mielipiteisiin tai vakaumukseen. Häirintä voi olla myös sukupuolista häirintää tai ahdistelua. Hyvällä työpaikalla on toimintaohje epäasiallisen käyttäytymisen tilanteisiin.

Kaikilla työyhteisön osapuolilla on vastuu tilanteeseen puuttumisesta, ja työnantajan vastuulla on ryhtyä toimiin, jos työtä haittaavia ris-

tiriitilanteita ilmenee. Työnantajalla on myös velvollisuus tarkkailla ja puuttua häirintään ja muuhun epäasialliseen kohteluun. Työnantajan vastuulla on ryhtyä toimenpiteisiin siitä lähtien, kun työnantaja on saanut tiedon työntekijään kohdistuvasta häirinnästä tai muusta epäasiallisesta kohtelusta.

Jos kohtaat työharjoittelusi aikana epäasiallista kohtelua, kerro häiritsijälle suoraan, että koet käytöksen epäasialliseksi etkä hyväksy hänen menettelyään. Jos tämä ei tuota tulosta tai et uskalla yksin sanoa asiasta, voit etsiä työpaikalta tueksi työkaverin, työsuojeluvaltuutetun tai luottamushenkilön, jonka kanssa otat asian yhdessä esille. Jos häiritsijä kielloista välittämättä jatkaa epäasiallista toimintaansa, hänelle tulee ilmoittaa, että asia viedään työnantajan käsittelyyn.

Katso lisää: akavanerityisalat.fi.

Työharjoittelun dokumentit

Palkattomista työharjoitteluista solmitaan työharjoittelusopimus. Palkallisista työharjoitteluista solmitaan lisäksi työsopimus. Solmi sopimukset aina kirjallisena. Myös suullinen sopimus on pätevä, mutta kirjalliseen sopimukseen on helpompi tarvittaessa palata. Työharjoittelut kestävät sovitun harjoittelujakson ajan eli ovat luonteeltaan määräaikaista työtä. Sopimus voidaan purkaa, jos jokin osapuoli rikkoo sopimusehtoja. TAKUn jäsenenä voit pyytää kattojärjestömme Akavan Erityisalojen lakimiestä tarkistamaan sopimuksesi.

Työharjoittelusopimus

Työharjoittelusopimus solmitaan sinun, oppilaitoksesi ja työharjoittelupaikan välillä. Oppaassa on liitteenä sopimus pohja työharjoitteluun.

Työharjoittelusopimuksen liitteeksi on hyvä lisätä vielä tarkentavia sopimusehtoja. Sopimusehdoissa on hyvä mainita perehdytyksen lakisääteisestä velvoitteesta, aktiivisen ohjauksen toteutumisesta sekä harjoitteluohjaajalta saatavasta palautteesta ja etukäteen sovitusta kehityskeskusteluista niin harjoittelun päätyttyä kuin sen aikanakin. Sopimusehtoihin kirjaetaan, että työharjoittelun on palveltava opiskelijan henkilökohtaisten oppimistavoitteiden toteutumista. Opiskelijalle ei myöskään saa syntyä työharjoittelun suorittamisesta ylimääräisiä kuluja, ja työharjoittelupaikan on pääsääntöisesti tarjottava opiskelijalle työskentelyssä käytettävä välineistö.

Työsopimus ja työehtosopimus (TES)

Koska palkallisissa työharjoitteluissa olet työsuhteessa, sinun kuuluu solmia työharjoittelusopimuksen lisäksi työsopimus työnantajan kanssa. Työsopimuksen on noudatettava työlainsäädäntöä sekä mahdollista työharjoittelupaikassa noudatettavaa työehtosopimusta. Työsopimuksessa ei saa sopia huonommista ehdoista kuin mitä harjoittelupaikassa mahdollisesti noudatettavassa työehtosopimuksessa eli TES:ssä on määrätty. Työsopimukseen kirjataan työnantajan ja työntekijän yhteystiedot, työn aloittamispäivä sekä työsuhteen kesto, säännöllinen työaika ja mahdolliset poikkeavat työaikamallit, keskeisimmät työtehtävät tai toimenkuva sekä palkan suuruus, palkan maksupäivä ja palkanmaksun perusteet. Oppaassa on liitteenä pohja työsopimukseen.

Vakuutukset

Palkattomissa työharjoitteluissa vakuutuksistasi vastaa yleensä oppilaitos. Vakuutukset astuvat voimaan, kun kaikki osapuolet ovat allekirjoittaneet työharjoittelusopimuksen. Oppilaitoksen vakuutuksiin kuuluu usein tapaturma- ja vastuuvakuutus. Tarkista kuitenkin oppilaitoksen harjoitteluita koskevan vakuutusten tilanne oppilaitoksesi harjoitteluvastaavalta.

Palkallisissa työharjoitteluissa vakuutusturvastasi huolehtii työpaikka.

Työtodistus

Työharjoittelun päättyttyä kannattaa pyytää harjoitteluohjaajaltasi työtodistus. Työharjoittelupaikka on velvoitettu myöntämään työtodistus pyydettäessä. Työtodistuksen voi pyytää suppeana tai laajana. Suppeaa työtodistusta voi pyytää vielä 10 vuoden jälkeen työharjoittelun päättymisestä ja laajaa työtodistusta vielä viiden vuoden jälkeen työharjoittelun päättymisestä.

Suppeaan työtodistukseen kirjataan työharjoittelun kesto ja keskeisimmät suoritettavat työtehtävät. Laajaan työtodistukseen lisätään näiden lisäksi arvio suoriutumisesi ja mahdolliset suositukset. Voit pyytää työharjoittelun aikana myös väliaikaista työtodistusta, jos tarvitset sellaista esimerkiksi työnhaussa. Työharjoittelupaikalla ei kuitenkaan ole lakisääteistä velvoitetta myöntää väliaikaisia työtodistuksia.

Tarkistuslista

Ennen harjoittelua

- Omat oppimistavoitteet ja oman olemassa olevan osaamisen pohdinta sekä harjoittelun teema tai oppilaitoksen oppimistavoitteet (katso sivu 13)
- Harjoittelupaikan etsintä ja hakeminen
- Harjoittelusopimus ja työsopimus

Harjoittelun aikana

- Porehdytys (katso porehdytyksen muistilista sivulla 10)
- Ohjaus läpi harjoittelun
- Välipalaute ja mahdollinen harjoittelun tehtävien vaatavuuden tarkistaminen
- Loppupalaute ja työtodistus

"Hyvässä harjoittelussa kokee olevansa osa yhteisöä, pääsee mukaan kokouksiin ja näkee mitä muutkin työntekijät tekee. Harjoittelija otettiin kunnolla osaksi työyhteisöä, ohjaus toimi, tehtävien vaatavuutta kasvatettiin osaamisen mukaan, kaikista huolehdittiin ja oltiin reiluja."

Kuva: © Helena Kujala

Liitteet

Lisätietoa ja linkkejä

TAKUn ja Akavan Erityisalojen suositukset ja oppaat:

Työsuhteen ehdot taide- ja kulttuurialalla
Kulttuurituottajien vähimmäispalkkasuositus

taku.fi/suomeksi/jasenyys-ja-palvelut/suosittukset-ja-oppaat/

Akavan Erityisalojen oppaat:

Opas työuran alkuun

www.akavanerityisalat.fi/files/9746/Opas_tyouran_alkuun_2020_web.pdf

Epätuypillinen opas - Opas työn teon moniin muotoihin

www.akavanerityisalat.fi/palvelut_ja_edut/opaat_ja_esitteet/epatyypillinen_opas

Työpaikkakiusaaminen ja häirintä

www.akavanerityisalat.fi/palvelut_ja_edut/tyosuhdeneuvonta_lakipalvelut/usein_tyota_kysyttya/tyopaikkakiusaaminen_hairinta

Työlainsäädäntö:

Tämä opas on koottu vuonna 2020 ja viittaukset työn tekemiseen liittyvät vuonna 2020 voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Työaikalaki 2019/872

Työturvallisuuslaki 2002/738

Vuosilomalaki 2005/162

Ajantasaisen lainsäädännön voit tarkistaa

www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/

Tekijänoikeus:

tekijanoikeus.fi

Työharjoittelusopimus

Työharjoittelusopimuksen osapuolet

Työnantaja

Harjoitteluohjaaja

Ohjaajan yhteystiedot

Harjoittelija

Yhteystiedot

Oppilaitos

Oppilaitoksen harjoitteluvastaava

Yhteystiedot

Työharjoittelusopimuksen voimassaoloaika

Alkamis- ja päättymispäivä

Sopimukseen kirjataan myös työharjoittelupaikalla mahdollisesti noudatettava työehtosopimus.

Tehtävänimike

Esimerkiksi korkeakouluharjoittelija.

Työntekopaikka

Harjoittelun työtehtävät

Hyvän harjoittelun työtehtävät koostuvat selkeästä kokonaisuudesta tai sen osasta, kuten projektista tai tuotannosta.

Opiskelijan oppimistavoitteet harjoittelujaksolle

Oppilaitoksen tavoitteet harjoittelujaksolle

Allekirjoitukset Päivämäärä ja paikka

Työnantaja

Harjoittelija

Työaika

Työaika on tuntia/vuorokausi ja tuntia/viikko.

Keskimääräinen työaika on tuntia/viikko.

Sovittujen työtuntien tulee vastata yhteenlaskettuna harjoittelusta saatavia opintopisteitä. Mikäli opintopisteiden mukainen tuntimäärä ei riitä, ylimenevä osuus tehdään työsuhteessa.

Lisäksi työharjoittelussa noudatetaan:

jaksotyöaika vuorotyötä liukuvaa työaika

Huomioi eri työaikamalleissa vuorokausi- tai viikkolepo.

Mahdollinen ylityö korvataan rahallisesti/vapaana. Lisätoista sovitaan tapauskohtaisesti.

Sopimukseen kirjataan myös, sisältääkö työharjoittelu etättyötä ja määritellään arvio etätöiden työtunneista ja ajankohdasta. Lisäksi kirjataan sisältääkö työharjoittelu työskentelyä viikonloppuna, pyhäpäivinä tai öisin ja määritellään arvio näistä työtunneista, ajankohdasta ja siitä, miten ne korvataan.

Erikseen sovittavat asiat

Matka-aika korvataan TAKUn ja Akavan Erityisalojen taide- ja kulttuurialaa koskevan suosituksen mukaan rahana/vapaana.

Luontaisedut

Sopimukseen kirjataan myös mitä on sovittu työvälikorvauksesta ja tekijänoikeuksista.

Muut ehdot

Työharjoittelussa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa TAKUn ja Akavan Erityisalojen taide- ja kulttuurialaa koskevaa suositusta työsuhteen ehdoista.

Oppilaitoksen harjoitteluvastaava

Työsopimus

Työsopimuksen osapuolet

Työnantaja

Y-tunnus

Työntekijä

Hetu

Työsopimuksen voimassaoloaika

Työn alkamispäivä

Työsopimus on voimassa toistaiseksi
 määräajan, saakka.

Määräaikaisen työsopimuksen peruste

Sopimukseen kirjataan myös työpaikalla mahdollisesti noudatettava työehtosopimus.

Tehtävänimike ja työtehtävät

Esimerkiksi korkeakouluharjoittelija.

Hyvän harjoittelun työtehtävät koostuvat selkeästä kokonaisuudesta tai sen osasta, esimerkiksi projektista, kehitystyöstä, tapahtumasta tai tuotannosta.

Työntekopaikka

Palkka ja palkanmaksukausi

Työn alkaessa rahapalkka on

Palkanmaksukausi on

Luontaisedut

Työsopimuksen irtisanomisaika

TAKUn ja Akavan Erytysalojenn taide- ja kulttuurialaa koskevan suosituksen mukainen.

Allekirjoitukset

Päivämäärä ja paikka

Työnantaja

Työaika

Työaika on tuntia/vuorokausi ja tuntia/viikko.

Keskimääräinen työaika on tuntia/viikko.

Sovittujen työtuntien tulee vastata yhteenlaskettuna harjoittelusta saatavia opintopisteitä. Mikäli opintopisteiden mukainen tuntimäärä ei riitä, ylimenevä osuus tehdään työsuhteessa.

Lisäksi työssä noudatetaan:

jaksotyöaika vuorotyötä liukuvaa työaika

Huomioi eri työaikamalleissa vuorokausi- tai viikkolepo.

Mahdollinen ylityö korvataan rahallisesti/vapaana. Lisätyöstä sovitaan tapauskohtaisesti.

Sopimukseen kirjataan myös, sisältääkö työ etätyötä, työskentelyä viikonloppuna, pyhäpäivinä tai öisin ja miten jälkimmäiset korvataan.

Erikseen sovittavat asiat

Koeajasta on sovittu seuraavaa

Työvälinekorvauksesta on sovittu seuraavaa

Tekijänoikeuksista on sovittu seuraavaa

Matka-aika korvataan TAKUn ja Akavan Erytysalojen taide- ja kulttuurialaa koskevan suosituksen mukaan rahana/vapaana.

Muut ehdot

Työharjoittelussa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa TAKUn ja Akavan Erytysalojen taide- ja kulttuurialaa koskevaa suositusta työsuhteen ehdoista.

Työntekijä

**TAKU ry:n opas kulttuurituotannon
työharjoitteluun 2020**